

İÇİNDEKİLER

SUNUŞ	7
ÖNSÖZ	9
İÇİNDEKİLER	11
KISALTMALAR	19
GİRİŞ	21

BİRİNCİ BÖLÜM

VEKÂLET SÖZLEŞMESİ VE ÖZEL BİR TÜRÜ OLARAK AVUKATLIK SÖZLEŞMESİNİN UNSURLARI, TANIMI, HUKUKİ NİTELİĞİ İLE TEMSİL BELGESİ VERİLMESİ

I. VEKÂLET VE AVUKATLIK SÖZLEŞMELERİNİN UNSURLARI	25
A. İşgörme Unsuru	25
1. İşgörme Unsurunun Temeli Olarak Zaman ve Sonuç Temelli İşgörme Ayrımı	25
2. Vekilin İşgörme Edimi	27
3. Avukatın İşgörme Edimi	30
a. İşgörme Borçlusunun Avukat Olması	30
b. Avukatın İşgörme Edimi Olarak Hukuki Yardım	31
c. Avukatın İşgörme Ediminin Sınıflandırılması	32
(1) Yargısal Olan – Yargısal Olmayan Avukatlık Faaliyeti	32
(2) Tipik Olan – Tipik Olmayan Avukatlık Faaliyeti ve Avukatlık Tekelinin Ayrım Bakımından Değerlendirilmesi	34
B. Sonuç Taahhüdünün Bulunmaması	41
1. Vekâlet Sözleşmesinde	41
2. Avukatlık Sözleşmesinde	49
C. Ücret	56
1. Vekâlet Sözleşmesinin Zorunlu Olmayan Unsuru Olarak Ücret	56
2. Avukatlık Sözleşmesinin Unsuru Olarak Ücret	59
D. Güven Unsuru	61
E. Anlaşma	64

II. VEKÂLET SÖZLEŞMESİ İLE AVUKATLIK SÖZLEŞMESİNİN TANIMI	69
A. Vekâlet Sözleşmesinin Tanımı	69
B. Avukatlık Sözleşmesinin Tanımı	73
III. AVUKATLIK SÖZLEŞMESİNİN HUKUKİ NİTELİĞİ	73
A. Öğretideki Görüşler	73
B. Görüşümüz	78
C. Hizmet Hukuk Müşavirliği Olarak Adlandırılan Sözleşmenin Hukuki Niteliği	82
IV. TEMSİL BELGESİ (VEKÂLETNAME) VERMENİN HUKUKİ NİTELİĞİ VE VERİLMEMESİNİN SONUÇLARI	87

İKİNCİ BÖLÜM

VEKİLİN VE AVUKATIN ÜCRET ALACAĞININ TARİHİ GELİŞİMİ, ÜCRETİN KONUSU, TÜRLERİ VE BELİRLENMESİ

I. VEKİLİN VE AVUKATIN ÜCRET ALACAĞININ TARİHİ GELİŞİMİ	97
A. Roma Hukukunda	97
B. Alman Hukukunda	99
1. Vekâlet Sözleşmesinde	99
2. Avukatlık Sözleşmesinde	101
a. Tarihi Gelişimi	101
b. RVG Sistematigi	104
II. ÜCRETİN KONUSU	111
A. Para	111
B. Para Dışında Verme veya Yapma Edimi Olarak Kararlaştırılması	116
1. Vekâlet Sözleşmesinde	116
2. Avukatlık Sözleşmesinde	117
III. ÜCRETİN TÜRÜNÜN BELİRLENMESİ	118
A. Genel Olarak	118
B. Götürü (Sabit, Maktu) Ücret	119
C. Harcanan Zamana Göre Belirlenen Ücret	125
D. Menfaat Değerine (Avukatlık Ücreti Bakımından Dava Konusunun Değerine) Göre Oransal Olarak Belirlenen Ücret (Nispi Ücret)	131
E. Başarı Kistasına Göre Belirlenen Ücret	135
1. Başarının Tanımı	135
2. Vekâlet Sözleşmesinde Başarı Kistasına Göre Ücretin Belirlenmesi	139

3. Avukatlık Sözleşmesinde Başarıya Göre Ücretin Belirlenmesi, Başarı Ücretine İlişkin Gelişme ve Düzenlemeler	141
a. Başarı Ücretine (<i>Erfolgshonorar</i>) İlişkin Terminoloji Sorunu ve Başarı Ücretinin Türleri.....	141
b. Saf Başarı Ücreti ve <i>Quota Litis</i> (Hasılı Davaya İştirak) Anlaşmasına Yöneltilen Eleştiriler	149
c. Amerikan Hukukunda Başarı Ücreti.....	157
d. İngiliz Hukukunda Başarı Ücreti.....	162
e. İsviçre Hukukunda Başarı Ücreti.....	167
f. Alman Hukukunda Başarı Ücreti.....	181
g. Avusturya Hukukunda Başarı Ücreti.....	190
h. Türk Hukukunda Başarı Ücreti.....	192
(1) Başarı Ücretinin Avukatlık Kanunu'ndaki Tarihi Gelişimi.....	192
(2) Başarı Ücretinin Uygulamada Kararlaştırılma Biçimleri.....	199
(3) Başarı Ücreti İle Yargılama Gideri Olan Vekâlet Ücreti Arasındaki İlişki	202
(i) Yargılama Gideri Olan Vekâlet Ücretinin Avukata Ait Olmasını Öngören Avukatlık Kanunu m. 164/f. 5 Hükümünün Değerlendirilmesi	202
(ii) Başarı Ücreti İle Yargılama veya Takip Gideri Olan Vekâlet Ücreti Arasındaki İlişki.....	210
(4) Başarı Ücreti İle Sonucun Garanti Edilmesi Arasındaki İlişki..	212
(5) Başarı Ücretinin Avukatlık Hukukumuz Bakımından Değerlendirilmesi	213
(6) Önerimiz	218
4. Başarı Ücretinde Çeşitli Sorunlar	224
F. Karma Şekilde Belirlenen Ücret.....	227
IV. ÜCRETİN MİKTARININ BELİRLENMESİ	228
A. Ücretin Miktarının Taraflarca Belirlenmesi	228
1. Ücret Anlaşması	228
2. Ücret Anlaşmasının Kanuni Sınırları.....	232
a. Ücret Anlaşmasının TBK m. 27'ye Aykırı Olmaması.....	232
b. Ücret Anlaşmasında İrade Bozukluğunun Bulunmaması.....	236
c. Ücret Anlaşmasında Aşırı Yararlanmanın Bulunmaması	237
d. Avukatlık Sözleşmesi Bakımından Ücret Anlaşmasına İlişkin Yasaklar.....	243

(1) Dava Konusu Mal veya Hakkın Ücret Olarak Aynen Avukata Verilmesi Yasağı.....	243
(2) İhtilafı Şeyin Avukata Devri Yasağı (<i>Pactum de Redimenda lite</i>)	247
(i) İsviçre, Alman ve Avusturya Hukuklarında	247
(ii) Türk Hukukunda	253
(3) Ücretin Taban Miktarın Altında Kararlaştırılması Yasağı ve İhlâlin Sonuçları	260
(4) Ücretin Tavan Oranı Aşması Yasağı ve İhlâlin Sonuçları	273
(i) Götürü (Maktu) Ücrette Oranın Uygulanıp Uygulanmayacağı.....	273
(ii) Yasağa Aykırılığın Sonucu	279
(5) Kamulaştırma Kanunu'ndaki Sınırlama	284
3. Ücret Anlaşmasının Geçersizliğinin Sonuçları	285
B. Ücretin Miktarının Kanun veya Hâkim Tarafından Belirlenmesi	298
1. Vekâlet Sözleşmesinde	298
2. Avukatlık Sözleşmesinde	305
a. Genel Olarak.....	305
b. Değeri Parayla Ölçülebilen İşlerde Hâkim Tarafından Belirlenen Ücret.....	309
c. Değeri Parayla Ölçülemeyen İşlerde Hâkim Tarafından Belirlenen Ücret	314

ÜÇÜNCÜ BÖLÜM

VEKİLİN VE AVUKATIN ÜCRET ALACAĞININ DOĞUMU, ALACAĞIN TAHSİLİ, İŞGÖRME BORCUNDA ORTAYA ÇIKAN İFA ENGELLERİ VE BUNLARIN ÜCRETE ETKİSİ, ÜCRET ALACAĞININ SONA ERMESİ

I. VEKİLİN VE AVUKATIN ÜCRET ALACAĞININ DOĞUMU	317
A. Tarafların Ücret Ödeneceği Hususunda Anlaşması	317
B. Teamülün Varlığı	321
II. VEKİLİN VE AVUKATIN ÜCRET ALACAĞININ TAHSİLİ	324
A. İfa Borçlusu	324
1. Genel Olarak.....	324
2. Müteselsil Borçluluğun Bulunduğu Hâller	325
a. Vekâlet Sözleşmesinde	325
b. Avukatlık Sözleşmesinde	333

(1) Birden Fazla Müvekkil Arasında.....	333
(i) Sözleşme İle Kararlaştırılan Avukatlık Ücretinde	333
(ii) Yargılama Gideri Olan Vekâlet Ücretinde	336
(2) Müvekkil ile Karşı Taraf Arasında	340
B. İfa Alacaklısı.....	346
1. Birden Çok Vekilin veya Avukatın Olması Durumunda	346
2. Alt Sözleşme ve İkame Sözleşmede	352
a. Vekâlet Sözleşmesinde	352
b. Avukatlık Sözleşmesinde	356
C. İfa Zamanı.....	362
1. Vekilin ve Avukatın Ücret Alacağıın Muaccel Olması.....	362
a. Genel Olarak	362
b. Muacceliyet Anlaşmasının Varlığı	364
(1) Muacceliyet Anlaşması ve Ücret Borcunu Ödeme Türleri.....	364
(2) Yargılama Gideri Olan Vekâlet Ücretinin Muacceliyeti.....	369
c. Hukuki İlişkinin Özelliği	370
2. Ücret Ödeme Borcunda Temerrüt.....	373
a. Temerrüdün Şartları	373
b. Temerrüdün Sonuçları	375
D. İfa Yeri	377
E. Ücret Alacağıın Devri.....	378
III. VEKİLİN VEYA AVUKATIN İŞ GÖRME BORCUNDA ORTAYA ÇIKAN İFA ENGELLERİ VE BUNLARIN ÜCRETE ETKİSİ	385
A. İfa İmkânsızlığında Ücret.....	385
1. Vekâlet Sözleşmesi veya Avukatlık Sözleşmesinde İfa İmkânsızlığının Ortaya Çıkması	385
a. Sonuç Temelli Vekâlet veya Avukatlık Sözleşmelerinde	386
b. Edim Fiilinin İmkânsızlaşması	391
c. Yapma Borcunun İfa Edilmeyeceğinin Kesin Olması.....	394
d. İfanın Zamanında Gerçekleştirilmemesi Sebebiyle İfa İmkânsızlığının Ortaya Çıkması	395
e. Amacın Ortadan Kalkması veya Amaca İfa Dışı Yolla Ulaşılmaması....	396
2. İfa İmkânsızlığının Ücret Bakımından Sonuçları.....	401
a. Borçlunun (Vekilin veya Avukatın) Sorumlu Olmadığı İfa İmkânsızlığında Ücret	401

b. Borçlunun (Vekilin veya Avukatın) Sorumlu Olduğu İfa İmkânsızlığında Ücret	408
c. Alacaklının (Vekâlet Verenin veya Müvekkilin) Sorumlu Olduğu İfa İmkânsızlığında Ücret	410
B. Vekilin veya Avukatın Temerrüde Düşmesi Durumunda Ücret	419
C. Gereği Gibi İfa Etmemede Ücret	421
1. Genel Olarak	421
2. Gereği Gibi İfa Etmeme Durumunda Ücret İndiriminin Mümkün Olup Olmadığı	423
a. Alman Hukukunda	423
(1) Genel Olarak Hizmet Sözleşmesinde	423
(2) Avukatlık Sözleşmesinde	427
b. İsviçre Hukukunda	428
(1) Genel Olarak	428
(2) Ücret İndiriminin Şartları ve Özellikle Faydalılık Kriteri	433
(3) İndirilmiş Ücretin Hesaplanması ve İspat Yükü	438
(4) Ücret İndirimi ve Tazminat Talebi Arasındaki İlişki	440
c. Türk Hukukunda	443
(1) Vekâlet Sözleşmesinde	443
(2) Avukatlık Sözleşmesinde	444
(3) Görüşümüz	445
IV. ÜCRET ÖDEME BORCUNUN SONA ERMESİ	456
V. ZAMANAŞIMI	458

DÖRDÜNCÜ BÖLÜM

ÜCRET ALACAĞINI DOĞURAN SÖZLEŞMENİN SONA ERMESİNİN ÖZELLİKLE TEK TARAFLI SONA ERDİRİLMESİNİN (AZİL VE İSTİFANIN) ÜCRETE ETKİSİ

I. GENEL OLARAK	461
II. TEK TARAFLI SONA ERDİRME İLE AZİL VE İSTİFANIN ÜCRETE ETKİSİ	462
A. Tek Taraflı Sona Erdirme Hakkı ile Azil ve İstifa Haklarının Hukuki Niteliği, Şekli ve İçeriği	462
B. Alman Hukukunda Avukatlık Sözleşmesinde Tek Taraflı Sona Erdirme Hakkı Bakımından BGB §§ 627, 628 Hükümlerinin İncelenmesi	467
1. Genel Hatlarıyla BGB § 627 ve BGB § 628	467
2. BGB § 627 Hükümü Kapsamında Fesih Hakkının Sınırlandırılıp Sınırlandırılmayacağı	473

3. BGB § 628 Hükmü Kapsamında Sözleşmenin Feshi Üzerine Avukatın Ücreti	476
a. Sözleşmeye Aykırı Davranış Nedeniyle Feshe Neden Olma veya Sözleşmeye Aykırı Davranış Olmaksızın Sözleşmeyi Feshetme	476
b. Menfaatin Ortadan Kalkması.....	479
C. İsviçre ve Türk Hukukunda Vekâlet Sözleşmesinin Tek Taraflı Sona Erdirilmesi	481
1. Tek Taraflı Sona Erdirmenin Kaynağı Olan OR m. 404 ve TBK m. 512 Hükümlerinin Emredici Olup Olmadığı	481
a. Genel Olarak.....	481
b. Hükmün Emredici Olduğu Görüşü	483
c. Hükmün Emredici Olmadığı Görüşü	490
d. Hükmün İvazsız ve/veya Tipik Vekâlet Sözleşmeleri İçin Emredici Olduğu Görüşü.....	497
e. İsviçre Hukukunda OR m. 404'ün Değiştirilmesine Yönelik Girişimler	499
f. Görüşümüz	500
2. Tek Taraflı Sona Erdirmenin Vekilin Ücret Alacağına Etkisi	505
a. Hâkim Görüş	506
b. Azınlıktaki Görüş	507
c. Görüşümüz	508
d. Tek Taraflı Sona Erdirme Hakkının Sözleşme ile Sınırlandırılmasına Rağmen Buna Riayet Edilmemesinin Sonuçları	511
D. Avukatlık Sözleşmesinin Azil veya İstifa ile Sona Ermesi ve Ücret.....	515
1. Azil ve İstifa Haklarının Sınırlandırılıp Sınırlandırılmayacağı	515
a. Genel Olarak.....	515
b. Temsil Faaliyetini İçeren Avukatlık Sözleşmesinde.....	517
c. Sadece Danışmanlık Faaliyetini Konu Alan Avukatlık Sözleşmesinde Fesih İçin İhbar Süresi Kararlaştırılması	518
(1) Geçerliliği.....	518
(2) Süreye Uymadan Yapılan Fesih Beyanının Sonucu	520
d. Azil veya İstifa Durumunda Kararlaştırılan Ceza Koşulunun Geçerliliği	525
2. Azil veya İstifanın Avukatın Sözleşmeden Doğan Ücret Alacağına Etkisi.....	526
a. Avukatın Azledilmesi ve Sonuçları	526

(1) Genel Olarak.....	526
(2) Avukatın Sözleşmeye Aykırı Davranışı Nedeniyle Azledilmesinde Ücret	528
(3) Avukatın Sözleşmeye Aykırı Davranışı Olmaksızın Azledilmesinde Ücret	538
(i) Tazmini Gereken Ücretin Niteliği.....	538
(ii) Temsil Belgesi, Başarı Ücreti ve Yargılama Gideri Olan Vekâlet Ücretine İlişkin Münferit Meselelerin Değerlendirilmesi	542
b. Avukatın İstifa Etmesi ve Sonuçları	556
(1) Haklı Sebep Kavramı.....	556
(2) Avukatın Haklı Sebep Olmaksızın İstifasında Ücret	558
(3) Avukatın Haklı Sebep İstifasında Ücret.....	560
c. Tarafların Sözleşmeye Aykırı Davranışından Kaynaklanmayan Sebeplerle Sözleşmenin Sona Erdirilmesi.....	562
3. Azil ve İstifanın Sirayeti.....	566
III. ÜCRET ALACAĞINA TEMEL TEŞKİL EDEN SÖZLEŞMENİN SONA ERME HÂLLERİNİN ÜCRETE ETKİSİ	572
A. Genel Olarak	572
B. Ölüm ve Ölüm Benzeri Hâller.....	573
1. Vekâlet veya Avukatlık Sözleşmesinde Taraflardan Birinin Ölümü	573
2. Ölüm Benzeri Hâller.....	576
C. Ehliyet Kaybı.....	577
D. İflas.....	579
E. Avukatlık Sözleşmesi Bakımından İşin Başkasına Verilmesi	581
SONUÇ.....	583
KAYNAKÇA.....	593